

Sokolnický zpravodaj

ZDARMA

VYDÁVÁ ZASTUPITELSTVO OBCE SOKOLNIC

LISTOPAD 2013

Zprávy z Rady a Zastupitelstva

● **Parlamentní volby.** Ve dnech 25. a 26. října se uskutečnily volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky. V naší obci byla volební účast 66,03 %. Občané volili takto:

Název volební strany	Platné hlasy celkem	Platné hlasy v %
ANO 2011	228	20,70
Česká strana sociálně demokratická	192	17,43
TOP 09	172	15,62
Komunistická strana Čech a Moravy	130	11,80
Křesťanská a demokratická unie – Československá strana lidová	112	10,17
Občanská demokratická strana	75	6,81
Úsvit přímé demokracie Tomia Okamury	56	5,08
Strana svobodných občanů	38	3,45
Strana zelených	38	3,45
Česká pirátská strana	29	2,63
Strana Práv Občanů ZEMANOVCÍ	18	1,63
Dělnická strana sociální spravedlnosti	6	0,54
Politické hnutí Změna	3	0,27
HLAVU VZHŮRU – volební blok	2	0,18
LEV 21 – Národní socialisté	1	0,09
Řoruna Česká (monarchistická strana Čech, Moravy a Slezska)	1	0,09
Strana soukromníků ČR	0	0,00
Suverenita - Strana zdravého rozumu	0	0,00

Starosta obce touto cestou děkuje všem občanům, kteří využili svého práva a zúčastnili se voleb – bez ohledu na to, kterou stranu volili.

● **Zasedání zastupitelstva.** Pravděpodobně ve čtvrtek 12. prosince 2013 se v kavárně restaurace U Husara bude konat veřejné zasedání zastupitelstva. O datu, čase a místě jednání zastupitelstva jsou občané vždy informováni nejméně v sedmidenním předstihu oznámením na

úřední desce obecního úřadu a webu obce. Program ani definitivní termín není prozatím schválen.

● **Žádost o povolení výjimky z počtu dětí.** Rada obce schválila žádost ředitelky MŠ Sokolnice o povolení výjimky z počtu 24 dětí na 26 dětí do všech čtyř tříd MŠ na dobu 3 let.

● **Úpravy zeleně.** Rada obce schválila navržené úpravy před budovou zdravotního střediska: Jalovec bude vykácen a celý prostor oset trávou. U obvodové zdi ordinace dětské lékařky budou umístěny lavičky. Vzrostlý keř v rohu pod okny bytu praktického lékaře prohlédne Ing. Dvořák a poté doporučí jeho pokácení nebo provedení ozdravného řezu.

● **Oplocení hřiště U Bednárný.** Na návrh Ing. Dvořáka schválila rada obce oplocení severní části dětského hřiště U Bednárný živým plotem. Plot bude vysazen z jalovců tak, aby se prostor uzavřel. Vzhledem k tomu, že bude trvat několik let, než jalovce vyrostou, do prostoru mezi jalovce a silnicí se nahusto vysadí pás japonských topolů, které se potom, co jalovce vyrostou, pokácí.

● **Žádost občanů Krakovská.** Obec obdržela žádost občanů bydlících na ul. Krakovská o umístění dopravního značení „slepá ulice“ a „omezená rychlost 30 km“. Odborná společnost na základě místního šetření doporučila instalovat značku „Slepá ulice“, osazení dopravní značky snižující rychlost na 30 km/hod v ulici není dle jejich názoru opodstatněné. Obec proto požádá referát dopravy o vydání rozhodnutí pouze na osazení značky Slepá ulice.

● **Adventní koncert.** Rada schválila uspořádání adventního koncertu Pěveckého sboru Blahoslava Hajnce v kapli sokolnického zámku. Koncert se uskuteční pravděpodobně ve středu 11. prosince 2013 v 19 hodin.

● **Aktualizace projektové dokumentace.** Rada schválila aktualizovat projektovou dokumentaci na vybudování stezky Kobylnice–Sokolnice mezi bažantnicí a lokalitou Nad Vrbím. O případné žádosti o dotaci bude rozhodnuto až v příštím roce.

● **Stavba tělocvičny u ISS Sokolnice.** Rada vydala kladné stanovisko k projektové dokumentaci k územnímu řízení a ke stavebnímu povolení stavby „Výstavba školní tělocvičny“ v Sokolnicích před Integrovanou střední školou Sokolnice.

- **Zákaz zastavení.** Starosta seznámil radu s požadavkem na instalaci dopravní značky „Zákaz zastavení“ na ulici Zámecká v místě vjezdu do Domova pro seniory Sokolnice. Rada rozhodla požádat některou z odborných společností (např. Urbania) o provedení místního šetření s doporučením, jak v uvedené věci nejlépe postupovat.

- **Průchod kolem zámku – instalace branky pro pěší.** Rada uložila starostovi písemně požádat Domov pro seniory Sokolnice, aby mezi stávající bránou (kterou se vyváží odpad) a mlýnem byla zřízena nová branka pro pěší, která bude otevřena v denní dobu, aby zde mohli lidé bezpečně procházet.

- **Hodové atrakce 2014.** Rada schválila umožnit hostování v příštích letech pouze jednomu zájemci. Bude to společnost paní Doležalové, která bude důrazně upozorněna na respektování všech platných předpisů v oblasti životního prostředí. Panu Spilkovi, který měl letos kolotoče a houpačky umístěny u hasičské zbrojnice, nebude (z důvodu jeho nevhodného chování) umožněno hostování v obci Sokolnice v příštích letech.

- **Bytová výstavba v areálu bývalého cukrovaru.** Rada se seznámila s aktualizovanou studií výstavby v této lokalitě, která předpokládá více rozvolněnou zástavbu, ale současně navrhuje zvýšit výšku bytových domů o 1,4 m (oproti původní situaci). Výstavbu

stejných domů, jaké plánuje stavět i v Sokolnicích, realizuje společnost BUILDINGcentrum – HSV, s.r.o. ve Velkém Meziříčí. Rada proto projednávání této studie přerušila a rozhodla se osobně zhlédnout výstavbu ve Velkém Meziříčí, aby si o návrhu udělala reálnou představu. Prohlídky se zúčastní nejen členové rady, ale také pracovníci stavebního úřadu a zástupce ATELIERU PROJEKTIS.

- **Rekonstrukce nákupního střediska.** Rada projednala upravenou studii rekonstrukce nákupního střediska v Sokolnicích. K navrženému řešení byly vneseny ještě připomínky – zejména požadavek na rozdělení prostoru lékárny na dvě poloviny (jedna část by mohla sloužit jako výdejna léků a druhá jako prostor pro jiné služby) a zároveň zvážit možnost oddělení centrální čekárny od komunikačních prostor, aby netáhlo na čekající pacienty při otevření vchodových dveří.

- **Rozpočet obce na rok 2014.** Ve stanoveném termínu do 14. října 2013 (výzva občanům a organizacím byla zveřejněna od 9. srpna 2013) obec obdržela celou řadu žádostí o peníze. Po zapracování do návrhu rozpočtu na rok 2014 požadavky převyšují předpokládané příjmy o 16,9 milionu korun. Rada proto postupně krátila výdaje, až se podařilo příjmovou i výdajovou stránku rozpočtu vyrovnat. Návrh rozpočtu bude předmětem ještě dalšího jednání se snahou zvýšení příjmů, aby bylo možné realizovat maximum z připravovaných akcí.

Lípa na Telnické ulici

Paní Nečasová projevila v zářiovém čísle Zpravodaje obavu, aby zbytečně nebyla pokácena lípa, rostoucí na křižovatce ulic Telnická–Pod Stráží z důvodu stavby silnice v ulici Pod Stráží. Její obava zřejmě vychází ze skutečnosti, že obec nechala opravený kříž posunout o několik metrů blíže ke zdi domu pana Frice. Je pravdou, že dříve či později se bude projektovat silnice v ulici Pod Stráží, včetně křižovatky s ulicí Telnickou. Kudy přesně silnice povede a jaký bude mít křižovatka tvar, nikdo v současné době neví. Z čiré opatrnosti byl proto požádán projektant dopravních staveb, aby určil místo, kde ani v nejnepříznivějším případě nebude kříž překážet stavbě silnice nebo stínit v tzv. rozhledovém trojúhelníku. Teprve po zpracování dokumentace na zpevněnou silnici v ulici Pod Stráží bude možné odpovědět i na další otázky, které paní Nečasová ve svém příspěvku položila.

Souhlasím s paní Nečasovou, že pokácet zdravou lípu jen proto, že možná v budoucnosti bude zavazet křižovatce, je nesmysl, a proto obec nic takového nepřipravuje.

Jiří Životský, starosta

Nový územní plán – opět

V pondělí dne 11. listopadu 2013 proběhne (z pohledu psaní tohoto článku), resp. proběhlo (z pohledu vydání zpravodaje), veřejné projednání návrhu nového územního plánu pro obec Sokolnice. K danému tématu se já i pan starosta vyjádřili již ve zpravodaji v lednu, únoru, březnu a dubnu tohoto roku. Naši diskuzi na stránkách zpravodaje pan starosta ukončil tím, že každý mohl uplatnit své připomínky už v rámci zveřejnění zadání územního plánu. V souladu s poučením zveřejněným na úřední desce obecního úřadu je možno podat připomínky nebo námítky k návrhu nového územního plánu k nejpozději do 18. listopadu 2013 (zpravodaj s tímto článkem má být zveřejněn 15. listopadu 2013, takže lze termín pro připomínky a námítky stále stihnout).

Je nutno si uvědomit, že nový územní plán bude mít podstatný vliv na vývoj obce v horizontu mnoha let. Jde např. o to, že nový územní plán počítá s rozsáhlou výstavbou v lokalitě Šlapanická-Polní, kde předpokládá výstavbu 100 rodinných domů při záboru orné půdy II a III třídy ochrany. Pokud k těmto 100 rodinným domům připočteme dalších několik desítek rodinných domů, které mají být vybudovány např. v lokalitě bývalého cukrovaru, můžeme

v příštích letech předpokládat poměrně vysoký nárůst obyvatel obce. Ostatně, nový územní plán předpokládá nárůst počtu obyvatel na 3.416 (dnes cca 2.300 obyvatel). Je obec na takovýto nárůst obyvatel připravena? Je obec připravena na požadavky a nároky nových obyvatel, které se mohou radikálně lišit od požadavků a nároků současných obyvatel?

Více zastavitelného území s sebou přinese také zvýšené nároky na obecní finance, když i v textové části nového územního plánu se píše, že bude nutné významné navýšení kapacity např. čističky odpadních vod. Je obec na tyto i další náklady související s nárůstem zastavitelných ploch připravena?

Lze předpokládat, že na zasedání zastupitelstva obce v prosinci 2013 bude jako projednávaný bod zařazen i nový územní plán. S přihlédnutím k předchozímu projednávání územního plánu zastupitelstvem obce v prosinci 2011 mohu jenom doufat, že tentokrát budou zastupitelé lépe připraveni, tj. budou znát nový územní plán, připomínky a námítky k němu (pokud budou uplatněny) a odůvodnění jejich vypořádání, aby nedocházelo k odpovědím typu „územní plán do detailů neznám a věřím odborníkům, kteří mi doporučili jej schválit“ nebo „nemám čas pročíst a prostudovat všechno a v otázce územního plánu mám dostatečné informace od odborníka, který územnímu plánu rozumí.“ Věřím, že zastupitelé při budoucím projednávání nového územního plánu zohlední všechny okolnosti a dopady a rozhodnou v obecném zájmu obyvatel obce Sokolnice.

Jan Parma

HISTORIE

Sestry Junkovy perzekuce sokolnických rodáků komunistickým režimem

Dominika

Rád bych tímto textem navázal na článek o kolektivizaci venkova a perzekuci soukromých zemědělců v Sokolnicích, který vyšel v Sokolnickém zpravodaji v květnu loňského roku. Cílem je opět připomenout nedávnou neblahou dobu, kterou byla část našich rodáků těžce zkoušena. Také vracet paměť ve chvílích, kdy je tragická historie části národa z různých důvodů bagatelizována či přímo účelově překrucována.

Marie (* 1905, † 1989) a **Hedvika** (* 1906, † 1975) **Junkovy** se narodily v rolnické rodině Františka Junka a jeho manželky Františky rozené Jenišové z Telnice, v domě č.p. 46 na dnešní ulici Masarykové. Starší ze sester Marie vstoupila v roce 1929 do Kongregace sester Těšitelek Božského Srdce Ježíšova v Rajhradě a přijala řeholní jméno **Dominika** a v roce 1938 složila tzv. věčné sliby. O tři roky později v roce 1932 ji následovala mladší sestra Hedvika, která při vstupu do kongregace přijala jméno **Jana**. Věčné sliby složila v roce 1941.

Jana

Kongregace sester Těšitelek Božského Srdce Ježíšova byla v této době novým a progresivním řeholním společenstvím, založeným v roce 1915 brněnským biskupem Huynem, a její první představenou sestrou Rosou Vůjtěchovou. Během války sestry vypomáhaly s ošetřováním ve vojenských lazaretech. Z důvodu stále většího počtu zájemkyň o vstup do kongregace se v roce 1924 začalo se stavbou mateřského kláštera v Rajhradě, který byl dokončen roku 1929. Do začátku 2. světové války, tj. po pětadvaceti letech činnosti, čítala komunita více než sto sester a do roku 1945 měla celkem čtrnáct filiálních domů. Hlavní náplní činnosti byla péče o nemocné, výchova dětí a sirotek, či duchovní cvičení pro ženy a dívky. Jak je uvedeno v pramenech, ošetřováním nemocných v rodinách se na různých filiálkách kongregace věnovaly i obě sestry Junkovy. Velkou ranou bylo vybombardování rajhradského kláštera 17. dubna 1945 ruskou armádou. Po válce sestry vlastními silami klášter podruhé vybudovaly. Sice jej mohly v dubnu 1949 znovu vysvětit, ale nastupujícím komunistickým režimem byla

jejich činnost různými zákazy stále více omezována. Ten v roce 1950 zahájil faktickou likvidaci všech mužských a ženských řádů. Tak se i z rajhradských sester, které se dlouhá léta staraly o nemocné a chudé v Brně a okolí, staly ze dne na den bezprávní občané a vyhnanci ve vlastní zemi.

V září 1950 byly všechny Těšitelky nejdříve soustředěny v mateřinci v Rajhradě. Musely nastoupit na nucené práce na polích státního statku v Leducích nedaleko Rajhradu. Na podzim 1951 byl klášter vyklizen pro potřeby armády. Představená kláštera Marta Vintrová byla zatčena a v březnu 1952 ve vykonstruovaném procesu v Brně odsouzena k 17 letům vězení. V následujících letech se sestry musely mnohokrát stěhovat na různá místa republiky, kde v továrnách či v nemocničních zařízeních vykonávaly ve ztížených podmínkách podřadné, fyzicky náročné práce.

Dominika Junková odešla s částí sester do továren v Rudníku, poté do Lovosic a následně do Nejdku. Roku 1954 byla přeložena do domova důchodců v Liblíně v západních Čechách. **Jana Junková** byla v roce 1951 se spolusestrami odvezena do pevnosti Terezín. Odtud byly vozeny na práci v textilní továrně. Zde onemocněla a musela se podrobit operaci. Po rekonvalescenci nastoupila do továrny v Tatrovicích v okrese Sokolov. Odtud byla poslána do charitního domova v Chlumci. V prosinci 1951 do Liblína, kde se shledala se svojí rodnou sestrou. Obě zde pracovaly jako ošetřovatelky až do roku 1970. Na stáří odešly do Jiřetína pod Jedlovou na úpatí Lužických hor, kam Státní bezpečnost pod svůj dohled postupně deportovala sestry různých řeholí. Sestra Jana (Hedvika) Junková zemřela 15. června 1975. Dominika (Marie) Junková zde byla šest let představenou kongregace. Zemřela 19. listopadu 1989. Obě sestry jsou pohřbeny v Jiřetíně.

Jejich mateřská Kongregace sester Těšitelek Božského Srdce Ježíšova se dočkala svého znovuzrození po roce 1989. Potřetí v tomto století sestry opravily zdevastovaný klášter v Rajhradě a dnes opět navazují na poslání matky zakladatelky v péči o umírající v Hospici sv. Josefa.

Ing. Josef Chudáček

Děkuji za spolupráci paní Anežce Bencové ze Sokolnic a sestře Hyacintě Horké z Rajhradu.

ZDROJE: Gregorovičová J.: Impulzy pro duchovní život z odkazu Matky Rosy Vůjtěchové, diplomová práce UP Olomouc 2009

OKÉNKO DO MATEŘSKÉ ŠKOLY

- Děti v mateřské škole zhlédly loutkovou pohádku pod názvem „**Svišť Pišť**“.
- Rodičům předškolních dětí byly jako každým rokem nabídnuty kroužky s různým zaměřením:
  - kroužek břišních tanců
  - hraní na flétničku
  - divadelně dramatický kroužek
  - pracovní výtvarný kroužek

- Krásné podzimní, ale již chladné dny prožíváme s dětmi skoro pohádkově. Ve všech čtyřech třídách se maluje, zpívá, hraje si a povídá o barvách podzimu, přírodních změnách a pomalém chystání se na zimu.

V budově školky jsou různorodé výtvarné práce dětí na různá témata: papíroví draci, větrníky, vyrábění z přírodnin, zdobení dýní.

Děti si rády na školní zahradě hrají v opadaném listí ze stromů, povídáme si o zelenině, ovoci, o tom jak se zazimovávají zahrady, chystají se ke spánku některá zvířátka a mění se počasí, padá listí ze stromů a přiletěli havrani a vrány.

- Děti si také vyráběly podzimní ptáčky, které společně s ostatními dětmi ze sokolnického Sokola uspalý na zimu.

*„Padá listí zlaté rudé,
je ho plná zahrada.
A co potom padat bude,
až to listí opadá?“*

*Potom bude padat sníh,
co ho bude na větvích.
Jen to slunko bude rudé.“*

Zlatá neděle 22. prosince 2013

Od 14.00 hodin bude otevřena sokolnická kaplička, kam skauti přivezou Betlémské světlo, které si budete moci ve svých lucerničkách odnést domů

Před místní sokolovnou bude připraveno občerstvení a prodej drobných dárků a výrobků dětí z MŠ a ZŠ

V 15.00 hodin začne představení místních nadšenců

ŽIVÝ SOKOLNICKÝ BETLÉM

DOMOV PRO SENIORY

Domov pro seniory v Sokolnicích v roce 2013

Navštívil jsem ředitele Domova pro seniory v Sokolnicích MVDr. Petra Nováčka, abych se jej zeptal, co se podařilo vybudovat za letošní rok v tomto zařízení. Ochotně mi věnoval svůj čas a rád bych tedy předal tyto informace čtenářům Sokolnického zpravodaje.

V tomto roce vedení domova pokračovalo v naplňování tří hlavních cílů: zvyšování bezbariérovosti pro imobilní klienty, zlepšení cest v okolí zámecké budovy a celková modernizace prostor. Cílem je zkvalitnění života klientů a co největší možné zpřístupnění těchto prostor veřejnosti. Vzájemný styk všech generací přispívá ke vzájemnému obohacení. Na realizaci těchto akcí jsou využívány finanční prostředky Jihomoravského kraje a též prostředky získávané z evropských strukturálních fondů. Počet realizovaných akcí závisí na množství získaných finančních prostředků, což není snadná záležitost.

V letošním roce byly zakoupeny a zprovozněny dvě plošiny pro přepravu imobilních klientů. Jedna zpřístupňuje cestu přes schodiště od 1. oddělení do jídelny a na nádvoří a druhá plošina byla instalována u schodiště z nádvoří ke „starému“ zrekonstruovanému výtahu. Plošiny byly financovány z prostředků Jihomoravského kraje a stály cca 700.000 Kč.

Proběhla komplexní rekonstrukce příjezdové cesty včetně zřízení parkovacích míst a též chodníku u vjezdu. Na tuto akci přispěla obec Sokolnice částkou 10.000 Kč a především dodáním recyklátu získaného při bourání vojenských objektů v obci.

V letošním roce bylo pokračováno v rekonstrukci sklepa a míst okolo nádvoří. V loňském období byl opraven prostor, který sloužil na uskladnění uhlí v hodnotě 0,5 milionu Kč. Rekonstrukcí zde budou vybudovány šatny a odpočinková místnost pro personál. Uvolněné prostory, které doposud užívá personál, poslouží ke zřízení až pěti dvoulůžkových pokojů včetně vlastního sociálního zařízení. Cílem není zvýšení ubytovacích možností, ale snížení počtu klientů, na těch pokojích, na kterých je ubytováno až sedm klientů a tím jejich odstranění. V letošním roce se podařilo vybudovat, opravou nebytových prostor, jeden dvoulůžkový pokoj s vlastním sociálním zařízením a kuchyňkou v přízemních prostorách mezi nádvořím a tzv. Růžovou zahradou. Vybudování pokoje představovalo náklad cca 213.000 Kč.

V samostatně stojících domcích v parku byly vyměněny plynové kotle za úspornější. Investice 185.000 Kč se vrátí do cca 6 let snížením spotřeby zemního plynu v těchto objektech o 20–25 %. Okolo těchto vilek byly vybudovány okapové chodníky za účelem odstranění vlhkosti staveb za cca 140.000 Kč. Mezi těmito domky bylo vybudováno petangové hřiště.

V letošním roce byl dobudován kamerový systém. Díky tomu ustaly krádeže a návštěvy výtržníků v parku, ve kterém je nyní bezpečněji. Celková cena tohoto díla je cca 600.000 Kč.

Domov pro seniory získal navýšení dotace na provoz MPSV, z těchto finančních prostředků bude ještě v tomto roce opraveno topení a část rozvodů vody v hlavní budově.

Do budoucna bude ředitel domova usilovat o získání financí na zbudování výtahů u domků v zámeckém parku. Dále bude dobudována žulová mozaika na cestě ke kapli. Po dohodě se starostou dojde k obnovení branky naproti zámecké kapli, tím se zjednoduší průchod pěších okolo zámku a ti se tak budou moci vyhnout nebezpečné zatáčce okolo bývalého závodu Hlubna.

Vedení domova zpracovává projekt plánované terapeutické zahrady určené pro klienty postižené Alzheimerovou chorobou a stařeckou demencí v prostorách tzv. Růžové zahrady. Tito uživatelé sociálních služeb se budou moci pohybovat nejen v prostorách zámku, ale i v části zámeckého parku. V plánu je též rekonstrukce mlatových cest v zámeckém parku, ovšem odhadovaná cena je cca 5.000.000 Kč a vše závisí na získání těchto prostředků.

Na závěr lze popřát úspěch v započatých i zamýšlených akcích. Samozřejmě nestačí jen prosté budování technického zázemí. V posledních letech se výrazně zlepšil styk s veřejností. Zámecký park je k dispozici všem a pak jsou

tu mnohé kulturní akce, které se v prostorách zámku uskutečnily a přivedly sem návštěvníky ze Sokolnic i okolí. Ze všeho nejdůležitější je ovšem každodenní obětavá péče personálu, který se o svoje klienty svědomitě stará.

A jak mi pan ředitel zdůraznil, jim patří velký dík za to, že se lidé v domově cítí dobře.

Jan Mazal

Po východočeských zámcích

Česká republika má hodně zámků a určitě jste mnohé už navštívili. Ty, do kterých jsme se rozjeli my, sokolničtí a telničtí občané, mají několik zvláštností – jsou velmi blízko sebe, po 2. světové válce byly znárodněny, v 90. letech vráceny jejich majitelům, opraveny a zpřístupněny.

V sobotní ráno dne 12. října 2013, netrvalo dlouho, přijel autobus zčásti obsazený osazenstvem z Telnice. Zdravíme našeho „dvorního“ řidiče pana Hrdličku. Zaujali jsme místa podle zasedacího pořádku a dvě minuty po sedmé jsme vyrazili. Cesta nám rychle uběhla, po včerejším vydatném dešti se kolem cesty válely chuchvalce mlhy, ale brzy zvítězilo sluníčko.

První zastávkou byl zámek v Rychnově nad Kněžnou. Na nádvoří nás uvítaly vzrostlé oleandry a na jednom z nich ochočená kavka. Sympatická paní průvodkyně poutavě vypráví o historii zámku v majetku rodu Kolowratů.

Není možné si všechno zapamatovat, podělím se s Vámi jenom o některé postřehy. Například, že rodové erby Kolowratů se opakovaly na veškerém nábytku, který si rodina nechala zhotovit pro sebe. Mě ohromil obrovský jídelní servis, ke kterému patřily i talíře ve tvaru půlměsíce, na které se odkládaly kosti a zbytky jídla. Věděli jste, že do jídelny se dávaly obrazy proto, aby podporovaly chuť k jídlu?

Zámek má jednu z největších sbírek obrazů v naší republice a několikrát se tu opakuje soubor obrazů, znázorňujících pět lidských smyslů. Fascinuje mě osmdesát metrů dlouhá chodba, kterou procházíme z jednoho pokoje do druhého.

Po prohlídce opět nasedáme do autobusu a vydáváme se dál směrem na zámek Doudleby.

Paní pokladní odkazuje, že nás bude provázet tento pán. Z „tohoto pána“ se nakonec vyklube pan Dujka, syn majitelky paní Eleonory Dujkové, dnes už bez šlechtických titulů – ovšem ta se právě nachází na jejich soukromé chalupě, takže nemáme to štěstí se s ní potkat.

Pan průvodce povídá se zaujetím a vtípem o rodinné historii zámku a intenzivně zapojuje děti. Do čeho si utíráte po jídle ruce? Odpověď z pléna: do kalhot! Tak dřív to dělali taky, do kalhot, do ubrusu, do vlasů manželek...pak objevili lavabo – ukazuje kovové umyvadlo ve tvaru výlevky.

Nebo: důležitá rozhodnutí se zapisovala. Otevřeli sekretář (otvírá) a vytáhli počítač... drží v ruce velké (dnes už ovšem umělé) pero a zkouší děti ze synonym – jaké významy má slovo pero, zámek a další.

Na stropě máme hádanky: dvě podávající se ruce nejsou ani od Santiniho ani symbol firmy Nokia, ale na jedné ruce je oko, to znamená, buď ve střehu, když někomu podáváš ruku. Jiná: loď s jedním veslem – točí se na místě dokola, kdyby měla dvě, jela by rovně – v životě je potřeba dvou neboli partnerství.

Tady v tom sále na stropě se nejlíp prohlíží výmalba, když si návštěvníci lehnou na zem, zároveň nám vyleští podlahu, takže je čistá pro další výpravu.

U velkých kamen vyzval děti, aby našly dvířka na přikládání. Ty pilně obíhají kamna, zatímco nám dospělým je jasné, že se přikládalo z chodby a pan průvodce vysvětluje, že ve stěně je komín a z chodby průlez, kterým se vlezlo do kamen a naložily se tam tři kubíky dřeva – brrrr, v té tmě bych to nechtěla dělat a asi by mi tam nebylo v tom těsném prostoru volno – a pak to hořelo, spíš doutnalo týden. Ale měli to jen jako letní sídlo, tak to asi nebylo moc často.

Natáčel se tu film Báhory a kníže nebo hrabě, či kdo to byl, se jakoby náhodou v ději opřel o kamna, zrovna o kachli s rodovým erbem Bubnů. Hned dvě chyby – Báhoryové nikdy tento zámek nenavštívili a kamna vznikla až 70 let poté, co čachtická paní zemřela. Že jste si toho ve filmu nevšimli?

Spojovací pokoj do tanečního sálu má jednu rafinovanou věc: proti sobě na stropě jsou umístěna zrcadla a dámy, které z oblékárny šly do tanečního sálu, v zrcadlech viděly samy sebe ze zadu a mohly si zkontrolovat svůj účes. To by se nám hodilo i dnes, že, dámy?

Maketa relikváře Sv. Maura je vyrobená žáky 5. třídy místní základní školy. Jenom nevěděli, jak vyrobit napodobeniny klenotů, které zdobí střechu a okna. Až jednu holku prý napadlo – to jsou bonbóny bonpari – předběhla průvodce jedna z našich malých účastnic. Sklidila pochvalu – a ty druhé bonbóny jsou gumoví medvídci.

V Kostelci se zámek utápí ve zlaté podzimní listí a obdivujeme staré, rozložitě stromy.

Zámek Doudleby

Nejprve obědváme v restauraci vedle zámku, kde jsme měli předem zajištěný oběd, a po něm se vydáváme na poslední prohlídku.

Výklad další sympatické paní průvodkyně začíná tím, že zámek byl v držení rodu Kinských s výjimkou určitého období ve 20. století, kdy zde byl umístěn Výzkumný ústav chovu prasat a dole byla i selátka a slepičky. Dnes po nich není ani památka, oceňují obrovské množství práce a peněz, které rod Kinských věnoval na rekonstrukci.

Já osobně obdivuji velkou knihovnu, křeslo s podložkou pro knihu, a potřeby na ruční práce, kterým se věnovaly zámecké paní. Na jednom ze stolů sedí Buddha, který ohlašuje zemětřesení podle intenzity: kýve-li rukama, je mírné, poté pokyvuje hlavou, a je-li zemětřesení opravdu silné, vyplazuje jazyk. Dnes se pod námi zámek ani země netřese, ale děti zvědavě zkoušejí uvést Buddhu do pohybu rukou.

Zámecké hodiny odbíjejí čtvrtou hodinu, je tedy nejvyšší čas vydat se na zpáteční cestu.

Oficiální hlášení, že autobus je vyšší než tři metry a neprojeli bychom pod mosty, zdůvodňuje, proč nebudeme mít zastávku v Litomyšli, jak bylo původně plánováno.

I tak jsme zkonstatovali, že výlet se povedl, trasa byla dobře naplánovaná, počasí taky, účastníci byli ukáznění a zámky se všem líbily. Můžeme se těšit na další zájezd, který je plánován na květen příštího roku.

Poznámka na konec: Když byl obecním rozhlasem zájezd vyhlášen, trochu jsem si lámala hlavu, že neslyším, kdo zájezd pořádá. Nakonec jsem hádanku rozluštila – nebyla to ani kulturní komise, ani žádný spolek, ale iniciativa paní Aničky Nečasové osobně. Jistě si dovedete představit, kolik práce a času se skrývá za organizací zájezdu, a proto bych jí touto cestou chtěla veřejně poděkovat. Je jen škoda, že několik míst v autobuse zůstalo neobsazených, pro zážitky a příjemnou atmosféru by určitě stálo zato zájezdu se zúčastnit.

Bosna i Hercegovina

Je to již určitě nějaký rok, když jsem psal o zážitcích z Rumunska a stále se setkávám s dobrými ohlasy na tyto články. Na základě těchto ohlasů jsem se rozhodl napsat článek o další balkánské a také málo známé zemi, kterou jsem navštívil několikrát.

Bosna i Hercegovina, jak zní její oficiální název, je převážně vnitrozemní stát, ale má také kousíček pobřeží u Jaderského moře. Celkem je to 12 kilometrů, které oddělují malou část Chorvatska s Dubrovnikem od hlavní části Chorvatska. Pokud pojedete do Dubrovniku, musíte přejet přes těchto 12 kilometrů Bosny i Hercegoviny. Ne všechny kilometry pobřeží jsou přístupné k moři, ale i tak je tu na koupání vody dostatek. I na utopení.

Když se od Jugoslávie odtrhlo Slovinsko a v zápětí i Chorvatsko, tak se i v Bosně i Hercegovině vyjádřila většina obyvatel pro samostatnost. Proti byli však bosenští Srbové, kteří se chtěli připojit k Srbsku. Jenže všechny národnosti zde žijící byly za léta společného života tak promíchané, že nebylo možné se dohodnout na jakékoliv hranici a vytvořit nějaký samostatný stát. Vznikl konflikt a v roce 1992 válka, ve které nejdříve bojovali Chorvaté společně s muslimy proti Srbům, ale na konci války v roce 1995 bojoval již každý s každým. Daytonská mírová smlouva učinila tomuto válčení přítrž a zavedla federativní uspořádání, které stále trvá. Aspoň zatím.

Na pobřeží Bosny i Hercegoviny leží město Neum, ve kterém je mimo jiných hotelů i hotel stejného jména – Neum. Hotel je to velký, má sedm poschodí a délku asi 250 metrů. Ve třetím poschodí je bazén s mořskou vodou o rozměru 25 × 12 metrů. Hotel je postaven na skále a k moři můžete jít pěšky a nebo třemi výtahy, které vás zavezou do chodby protiatomového krytu, a tím vyjdete k moři. Kryt se nachází pod touto chodbou a je škoda, že ho nelze navštívit. Před rozpadem Jugoslávie býval hotel Neum vládní hotel, po rozpadu byl zpřístupněn turistům. Ubytování je levné, čisté, každý den, i v sobotu a v neděli, pokojské uklízí a výběru a množství jídla je tu pro hosty každý den tolik, že si to neumíte představit.

V blízkosti Neumu jsou místa, která stojí rozhodně za návštěvu. Je to město Mostar, přes které teče řeka Neretva. Řeka město dělí na dvě části, křesťanskou a muslimskou. V křesťanské části nic zajímavého není, zato když přejdete Starý most do muslimské části, budete si připadat jako v orientu. Uvidíte několik mešit s minarety, ze kterých uslyšíte muezína svolávat pětkrát denně věřící k modlitbě. Do některých mešit mě nechtěli pustit i přesto, že je to proti koránu. Ale to jsem jim nevyšvětlil. Je tu také bazar, kde mimo jiné dostanete koupit armádní výzbroj snad všech armád Evropy. Nože, bodáky, granáty, střelné zbraně a různé suvenýry udělané z nábojnic. Prodávající vás poučí, od které armády je která výzbroj. Ceny však nejsou pro našince a smlouvat prodejci odmítali. Je tu také hodně kavárniček, ve kterých můžete posedět a sledovat život v tomto starém městě. V ulicích je také hodně malířů, od kterých si můžete koupit na památku obraz. Nejčastějším motivem je Starý most. Starý most nechal postavit sultán Sulejman Nádherný v roce 1556. Most byl stavěn podle plánů a pod vedením tureckého architekta Mimar Hejruđina. Ten si podle pověsti začal před sundáním lešení kopat hrob ze strachu, že most spadne. Most však vydržel až do roku 1993, kdy byl vyhozen do povětří. Po skončení války se několik světových organizací domluvilo a nechalo opravit do původní podoby historickou část Mostaru a hlavně postavit nový, naprosto stejný Starý most. Most je 21 metrů nad hladinou Neretvy a pokud máte odvahu a 25 eur, můžete si skočit. Těch 25 eur od vás bude vybráno hned na břehu, pokud k němu ve

zdraví doplavete. Místní mladíci vám za 100 eur skok předvedou, ještě jim dost eur zbude. Každý rok koncem července se zde však skáče legálně v několika skokanských disciplínách. Největší hrdinové jsou ti, kteří skáčí do vody po hlavě, tady se říká vlašťovku, u nás jsem to slyšel jako letadlo, při skoku mají rozpažené ruce.

Další místo, které stojí v Bosně i Hercegovině rozhodně za návštěvu, jsou Kravinské vodopády. Jsou 120 metrů široké a 27 metrů vysoké. Před nimi je jezero, ve kterém není zákaz koupání, ale voda je v něm i v největším parnu ledová. Dá se zaplavat až pod vodopády, já jsem to udělal, a nechat se padající vodou masírovat. V jezeře žije větší populace užovky podplamaté, která je pro člověka naprosto neškodná. Při jejím spatření jen nezpanikařit a plavat, ona je jenom zvědavá, který cvok do té studené vody vlez.

Určitě nelze také vynechat poutní místo Medžugorii. Začátkem osmdesátých let minulého století se zde několikrát zjevila Panna Marie. Římskokatolická církev nikdy zjevení neuznala a přesto se vesnička Medžugorie stala vyhledávaným poutním místem. Denně sem přiváží desítky autobusů a aut tisíce věřících a turistů. Parkoviště má rozměry přibližně tří fotbalových hřišť. Nejvíce návštěvníků je z Polska, přijedou, vyspí se v Neumu, navštíví Medžugorii a jedou domů. V současnosti je zde ve výstavbě několik hotelových komplexů, aby se zde návštěvníci mohli i ubytovat. Byl zde postaven velký kostel s dvěma věžemi, zasvěcený svatému Jakubovi, který však nemůže pojmout všechny návštěvníky, a tak je za kostelem velké prostranství, na kterém se schází věřící pod národními vlajkami a z reproduktorů poslouchají mši. Vpravo před kostelem je kašna, ze které teče zázračná voda, tak je dobré vzít si s sebou nějakou nádobu, abyste mohli vodu donést těm, co na vás čekají doma. Jsou zde také desítky obchodů, ve kterých dostanete

koupit sochy všech svatých, nejčastěji však Panny Marie, veliké od několika centimetrů až po sochy v životní velikosti. Také svíce, pohledy, mešní víno, růžence, kříže a mnoho jiných suvenýrů s náboženskou tematikou. Hlavní událostí je však výstup na kopec, na který nevede cesta a na jehož vrcholu je postavena socha Panny Marie a kříž. Já píši kopec, ale ve skutečnosti je to obrovská hromada kamení různé velikosti od několikacentimetrových až po metrové balvany a z výchozího bodu na vrchol nevidíte. Mezi tímto kamením stoupáte k vrcholu. Mnoho věřících jde bosých a již to je zázrak, že nepřijdou o nohy. Pro ty, kteří na vrchol nemohou vyjít, a přesto se chtějí u sochy Panny Marie pomodlit nebo si něco přát, je také její socha na okraji kopce.

V Bosně i Hercegovině je nezaměstnanost téměř padesát procent, v okolních státech je o něco menší. Když jdete po městě nebo po kolonádě kolem moře, vidíte usměvavý personál restaurací a stánků, kteří nabízejí různé dobroty. Jdete ráno – jsou tam, jdete v poledne – jsou tam zas a jdete pozdě večer – a stále tam jsou. Stejná situace je i u personálu hotelů. Recepční, číšníci nebo pokojské jsou v práci celý den. Málo turistů si uvědomuje, že se jedná

inzerce

ČESKÁ PODNIKATELSKÁ POJIŠŤOVNA

841 444 555
www.cpp.cz

Budoucnost máte ve svých rukou

GARANCE ZHODNOCENÍ

NAVŠTIVTE NÁS NA POBOČCE
Kapucínské nám. 14, 602 00 Brno
tel.: 542 215 232 / mob.: 731 135 591
e-mail: zdenka.mimova@cpp.cz

ČPP Vám nabízí produkt
GARANT s jednorázovým vkladem pojistného
a možností daňového odpočtu.

A je to pojištěno!

ČPP
VIENNA INSURANCE GROUP

o sezónní pracovníky, kteří na konci sezóny v září končí a odjíždí domů do vnitrozemí, kde s vydělanými penězi musí vydržet do příští sezóny a doufat, že v ní budou znovu zaměstnáni. Mezi tím se živí třeba chovem koz a ovcí. Na konci sezóny se restaurace, obchody a hotely zavírají a letoviska se vyprázdňují. Obdobná situace je ve všech zemích, ve kterých trvá sezóna jen část roku.

Když jste u moře na dovolené, je dobré si uvědomit, že usměvavý a snaživý personál nemá život moc lehký. Nabyl jsem zde také přesvědčení, že práce si váží daleko víc, než mnoho lidí u nás.

Ještě mimochodem po řece Neretvě byla v člunu dopravována těla Františka Ferdinanda d'Este a jeho manželky Marie Chotkové k moři, kde byli přeloženi na válečnou loď, když byli zastřeleni v Sarajevu. Jan Fojtl

VČELAŘSKÝ MĚSÍČNÍK

Listopad je měsícem zařazeným do období včelařského podzimu. V tomto období jsou již včelstva nakrmena a připravena na zimní období. V přípravě je i myšlena nejen kontrola na napadení roztočem, ale i vícenásobné přeléčení pomocí fumigace. Taky jsme v období, kdy můžeme pomalu hodnotit tuto včelařskou sezónu. Po stránce jarního rozvoje byl tento celkově pomalý. A i množství rojů bylo přiměřené. Medová snůška byla spíš podprůměrná. Zajímavé bylo, že včelstva velmi neochotně přijímala nové matky. A někdy i opakovaně přidaná matka se včelstvu nelíbila a provedlo takzvanou tichou výměnu matky. Tu původní, včelařovu vyhodily a udělaly si novou. Jak stále říkám, že včelař míní, ale včely se postarají podle svého.

Tak jako v předešlých článcích jsem vzpomínal ten základní vztah mezi rostlinami a včelstvy. Stále si neuvědomujeme, že kvetoucí rostliny potřebují pro své rozmnožování pyl, tak jako sperma u živočišstva. A kromě závanu větru, který je nositelem pylu, je hlavním přenašečem hmyz, zejména včely. Mají díky silně ochlupenému tělu na sobě pylovou banku pylu různých květů rostlin, které jsou schopné předat díky lákavému nektaru dané rostlině. A potom se nesmíme divit, že např. kávovník a citrusy vylučují kofein, který posiluje snůškovou paměť, tzn., že se včely vrací na dané květy i třikrát více. Je vidět, že na kofein jsou závislí nejen lidé, ale i včely. A v souvislosti vztahu kvetoucí rostlina a včela se mi líbí dotaz, z čeho ten med je, protože smíšený květový je bezkonkurenční, jak chuťově, tak i obsahově. To se potvrdilo v článku o soutěži medů v Ruské federaci v republice Baškortostánu, kde dělali pylový rozbor u lipových květů. Byl zde podíl pylu lípy od 33 do 70 %. A to byl lipový med, kde bychom řekli, že to bude skoro 100 %. Už z výzkumů bylo potvrzeno, že je pro včelstva neprospěšné postavit je dlouhodobě do monokulturní krajiny, jako např. se samou řepkou. No nevím, jak bychom dopadli po dvou měsících jenom na těstovinách nebo bramborech. A stačí si vzpomenout na plantáže mandloní v USA, atd. No je to úděl globalizace, vypěstovat hodně a za málo. A to ne, jen vypěstovat, ale hlavně prodat.

Václav Hůrka

TJ Sokol Sokolnice zve všechny ženy (maminky, babičky, tetičky, sousedky) na adventní setkání konané **v sobotu 30. listopadu 2013 v 9.30 hodin** na sokolovně.

V příjemné atmosféře strávíme dopoledne, na kterém si vyrobíme vánoční dekorace a odpočineme si od předvánočního shonu. Děti necháme doma, tatínci to zvládnou.

Doporučujeme vzít si adventní svíčky (nejsou k dispozici).

MIKULÁŠSKÁ NADÍLKA

Odpoledne bude patřit dětem. Ty budou mít sraz v **15.00 hodin** na sokolovně.

Nejdříve si vyrobí vánoční ozdoby a poté nás navštíví Mikuláš, který přinese sladkosti a pohádku.

Mikulášský balíček (25 Kč) nahlaste dopředu u p. Fricové – telefon 724 377 031

Výstava

Od 14.30 hodin si budete moci prohlédnout naši vyrobenou dekoraci z dopoledního setkání. Také se nestyďte a doneste svoje výrobky během nedělního dopoledne. Jsou vítány perníčky, věnečky, svícny, prostě vše, co je spojeno s adventem a Vánoce

Těšíme se na Vás

Svaz Rybářů Sokolnice pořádá tradiční
PRODEJ VÁNOČNÍCH KAPRŮ
 na ostrůvku rybníka Na návsi
 dne **21. prosince od 12.00 hodin**
1 kg kapr výběr - 80 Kč
 ...bez objednávek

VÝROČNÍ KONCERT

**50 LET
HRAJU
ROCK**

1963 - 2013

katapult

katapult

Olda Říha, Andy Budka Ondřej Timpl

TJ Sokol Sokolnice vás zve na výrobu

ADVENTNÍ a VÁNOČNÍ VÝZDOBY

Přijďte si vyrobit adventní a vánoční výzdobu.
Můžete si vyrobit věnec, svícen či girlandu

Rukodělná dílnička proběhne v prostorách místní sokolovny **30. listopadu 2013 v 9.30 hodin**
(akce potrvá cca do 12.00 hodin)

Veškerý materiál na výrobu bude k dispozici,
pouze svíčky si doneste

Těšíme se na Vás

Rády Vám pomůžeme nejen radou

Uzávěrka Sokolnického zpravodaje č. 12 je 29. 11. 2013. Příspěvky, prosím, předávejte elektronickou poštou na níže uvedené adresy nebo v papírové podobě členům komise pro vydávání Sokolnického zpravodaje:

Butalová Zita – zitab@seznam.cz Šustrová Jarmila – jarma@volny.cz Chudáčková Jiřina – JirVym@seznam.cz
 Černý Jan – jcmail@volny.cz Mífková Mirka – mifkova.mirka@seznam.cz

SOKOLNICKÝ ZPRAVODAJ – vydává obec Sokolnice, Komenského 435, 664 52 Sokolnice, IČO: 282596. Sokolnický zpravodaj je vydáván v obci Sokolnice a nemá žádné regionální mutace. Evidenční číslo tisku přidělené MK ČR – MK ČR E 10168. Datum vydání 15. 11. 2013. Příspěvky můžete odevzdávat na Obecním úřadě Sokolnice nebo paní Z. Butalové a J. Šustrové.